

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Sander Turnhout

*Dan staat het gras als liefde.
Een toekomst voor natuur
in Nederland*
Gorredijk: Noordboek | 2023
| 175 pp. | € 19,90

Hoe het anders kan

In dit boek verkent Sander Turnhout, strategisch adviseur van SoortenNL – ‘hét kennisnetwerk voor alle wilde planten en dieren van Nederland’ –, in korte columnachtige hoofdstukken wat nodig is om een toekomst voor de natuur en onszelf veilig te stellen. Veel, zo niet alles moet anders volgens hem. Het boeren moet veranderen, de banken, de overheid, het financieel-economische systeem. Er zijn andere waardekeiders, andere wetenschap, en andere culturele overtuigingen nodig. ‘En tegelijkertijd moeten we onze plaats leren kennen en organisch leren denken en werken. Wij zijn niet de baas. We kijken niet van buiten naar binnen, maar van binnen naar buiten. De wereld is geen object, we zijn er deel van.’

In zijn essay in *Trouw* van 8 juni 2024 getiteld ‘Omarm de wonderen in de natuur’, waarin vlagen uit dit boek te herkennen zijn, betoogt Turnhout dat de menselijke omgang met de natuur draait om klassieke zonden als hebzucht en gulzigheid. Christelijke deugden als moed, rechtvaardigheid, verdraagzaamheid, geloof, hoop en liefde kunnen helpen onze relatie met de natuur te herstellen. Want: ‘Natuurherstel gaat niet alleen over het herstel van milieucondities en populaties. Behalve over controle gaat het ook over herstel van een betekenisvolle relatie tussen mensen en hun natuurlijke leefomgeving.’ Een behartigenswaardig advies van Turnhout, die zelf gepromoveerd is op natuurmonitoring.

Thomas Oudman

*Uit de shit. Pleidooi voor
meer boeren en minder vee*
Amsterdam:
De Correspondent | 2023 |
156 pp. | € 15,-

Meer boeren en minder vee

Hoe kunnen we uit de shit komen? Door meer boeren en minder vee. Dat is kort gezegd de prikkelende diagnose van Thomas Oudman. Het kan dus samengaan: de stikstofcrisis oplossen en boeren perspectief geven. Het is volgens hem van de gekke dat we vooral geld reserveren voor het uitkopen van landbouwbedrijven, terwijl we de waarde van landbouw de afgelopen decennia compleet uit het oog zijn verloren. De echte taak van de landbouw is niet om plankgas verder te boeren, maar om het ecosysteem te verzorgen, zodat mensen daarin kunnen floreren. Door de essentiële waarde van de landbouw voor de samenleving te onderkennen, kunnen we de polarisatie tussen links en rechts, tussen stad en platteland, tussen natuur en landbouw overstijgen. Zo kunnen we gezamenlijk op weg naar een oplossing. Na een tijd van exploitatie van ons eigen en andere ecosystemen is nu de tijd aangebroken om te laten zien wat de Nederlandse landbouwcultuur werkelijk waard is. Dankzij vakkundige boeren, gesteund door de samenleving, kunnen we gezamenlijk een waardevol onderdeel zijn van de natuur. En dat verandert alles. Dwarse en frisse analyse van Oudman, journalist voor *De Correspondent*.

Tim Fransen
In onze tijd. Leven in het Calamiteitperk
Amsterdam:
Alfabet Uitgevers | 2024 |
368 pp. | € 24,99

Hoe we het Calamiteitperk kunnen weerstaan

Cabaretier en filosoof Tim Fransen beschrijft in zijn boek *In onze tijd. Leven in het Calamiteitperk* hoe we in de ban zijn geraakt van het vooruitgangsgeloof. De verborgen aanname is dat via economische groei, technische vooruitgang en een zegenrijk proces van globalisering de problemen automatisch zullen worden opgelost. Dat denken zien we ook terug in onze omgang met klimaatverandering en natuurherstel. Uiteindelijk vinden we vanzelf technologische oplossingen, zo wordt gedacht, om klimaatverandering terug te dringen en biodiversiteit te herstellen. Terwijl het, in de optiek van Fransen, juist dit blinde geloof in technologie en vooruitgang is geweest dat ons vooral in de huidige problemen heeft gebracht. Ook de doemdenkers hebben het, om omgekeerde redenen, bij het verkeerde eind. Er is niet een onomkeerbaar proces van verval ingezet. In plaats van het blinde optimisme van de ecomodernisten en het treurige fatalisme van de ondergangsprefeten is er een andere weg mogelijk. De juiste vrijheden, institutionele kaders én de veelal veronachtzaamde morele inzet van burgers zijn bakens op zijn geestige en goed gedocumenteerde weg van de hoop.

Janneke Vink
De open samenleving en haar dieren
Gorredijk: Noordboek | 2023 |
504 pp. | € 32,50

Voor het welzijn van onze democratie en de dieren

De mensheid heeft al heel wat pijnlijke lessen geleerd door de geschiedenis heen. Eerst moesten we leren dat we niet het middelpunt van het heelal zijn. Dat is de aarde niet, en zelfs 'ons' zonnestelsel niet. Inmiddels komen we tot het inzicht dat we ook op onze eigen planeet niet het middelpunt zijn. De aarde draait van nature niet om ons. Allerlei bewegingen die zich inspinnen voor dierenrechten en rechten van de natuur nemen dat inzicht als uitgangspunt. Dr. Janneke Vink, medeoprichter en voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Dierenrecht, onderzoekt in haar boek *De open samenleving en haar dieren* hoe dieren een plek kunnen krijgen in ons complexe democratische rechtssysteem. Hoe kun je dieren representeren? En hoe krijg je als representant goed zicht op de behoeften van dieren?

Vink verkent een inbedding in politieke instituties en in juridische instituties. Haar uiteindelijke pleidooi is om dieren fundamentele rechten toe te kennen. Allereerst kunnen daarmee de belangen van dieren het best geborgd worden, en daarnaast versterken we onze eigen democratie door trouw te zijn aan de uitgangspunten die aan de democratische rechtsstaat ten grondslag liggen. Dat zijn prikkelende uitgangspunten die het boek urgentie geven. Als we het welzijn van dieren en onze eigen democratie serieus nemen, kunnen we niet anders dan het pleidooi van Vink serieus overwegen.